

יוון

אין מיבחן בטוח יותר לבידקת היחס שיש למימסד אל הקולנוע שלו, ממדידת המאמץ שהוא משקיע כדי לקדם אותו. בישראל, לדוגמה, נותנים קצת כסף, לא תמיד בידיים הנכונות, כדי לעזור קצת לטרטים, לא תמיד הטרטים הנכונים, ור אחר-כך משתדלים להסתיר את הברשה

שרת-התרבות מלינה מרקורי תמיכה מלאה בקולנוע

בבית, כי איש מן המפקחים על התרבות הלאומית אינו שבע-רצון מן התוצאות. אולי זהו שלב הכרחי בהתפתחות. צריך לקוות כך. ומותר לקוות, אחרי ביקור של שבוע ימים באתונה, שם ערך איגוד המבקרים היווני, בתמיכה המלאה של שרת-התרבות, מלינה מרקורי, סידרה של

כלל זה. ביוון זה כבר מסתמן בבירור. מה עוד, שלמולם, יש כמה יוצרים אשר הצליחו לפרוץ החוצה, לעמוד בזכות עצמם, והם מושכים את שאר הקולנוע היווני אחריהם, כמו קטר המושך אחריו את הקרונות.

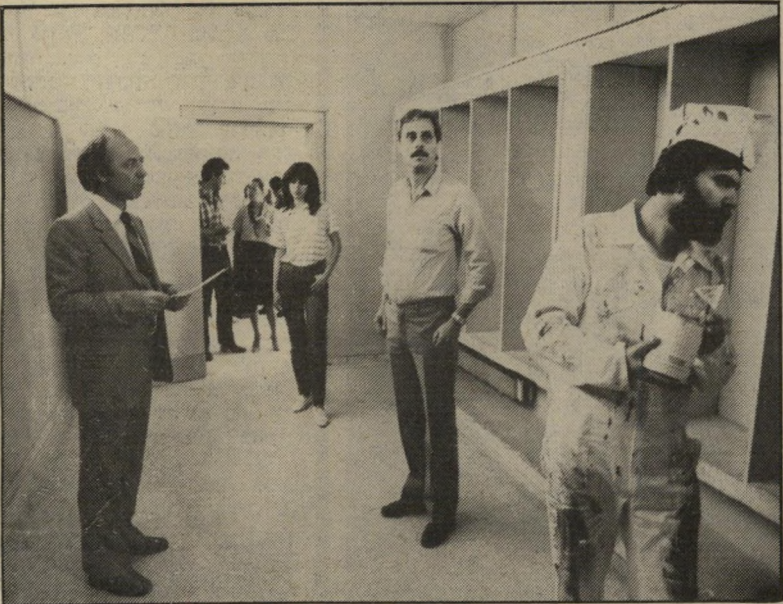
מסית ומסוכן. בשנות החמישים היו כבר שני בימאים כאלה, מייקל קאקיאניס וניקוס קונדורוס. הראשון, שהיהם או בסרט מוקדם של שרת-התרבות הנוכחית בשם טסלה, ואחר-כך בגירסתו העזה למחזה של אוייריפידס אלקטרה, אינו מרי בה לעשות סרטים בתקופה האחרונה. נסיונו האחרון בינתיים, אפיגניה, שואב עדיין את השראתו מן המקור הבטוח של הטרגדיה הקלאסית.

קונדורוס, לעומתו, עשה כיבתי-דרך לא מבוססת מאז לדי אפרודיטה שלו — אותה אידיליה פאסטורלית, המספרת על אהבת נער ונערה שנידונה לכליה, על רקע גוף מיתאי. בשנים האחרונות הספיק קונדורוס להר

"שני ירחים באהומסט" של קוסמא עיבוד יווני מודרני ל"לילות לבנים" של דונו

יות במשך תקופה נ לענייני קולנוע של עוד לפני ימי מרקורי ביותר בקשר לכהונתו שבאותם הימים עמד כ המדף, כשהצנזורה סירבה הסרט, 1922, המתאר את בסמירנה (היום איזמיר) על נחשב לסרט מסית ומסוכן, הוא כזה, בדרך שבה הוא מציג את שני הצדדים הניצים. היוונים — קדושים מערי נים, התורכים — מיפלצות צמאות-דם. כי אשר הוצג הסרט (הופק על-ידי מרכז הסרט היווני), באיחור רב, הוא זכה כי הצלחה מיסחרית נכרת. אבל עד עצם היום הזה לא הצליח קונדורוס לשכנע את הביקורת (הוא ניסה לעשות זאת גם עם המבקרים הזרים) בתמימות כוונותיו.

"יום חופש" של ואסילי ופיאם קופת-חולים נוסח יוון. מזכיר את ישראל

בשנות השבעים קמו ליוונים שני קט-רים חדשים, בדמותו של תיאו (אלכסנדר) אנגלופולוס, אחד הקולנוענים המקוריים המיוחסים שיש היום בקולנוע, ופאנתליס וולגריס, שבסרט אחד, אירושיה של אנה הצליח בדקות מופלאה להציג את פערי המעמדות הבלתי-ניתן לגישור, שהוא חלק מן המציאות היוונית.

הצלחותיהם של בימאים כאלה נתנה לקולנוע היווני את האסמכתה הנחוצה כדי להוכיח שיש לו מה לומר ושהוא

דן פיינרו מסכם את שבוע הקולנוע היווני: היוונים כבר הבינו את כוחו של הקולנוע כחלון ראווה של תרבות וכלי הסברה. אתי' ילמדו זאת גם הישראלים?

ימי עיון מרוכזים למבקרי קולנוע מ-20 מדינות בעולם. בניסיון לפתוח את גביר לוח הקולנוע היווני ולאפשר יציאתו החוצה.

גאווה וחשדנות. אפשר לומר: מה החוכמה? ודאי שכאשר יש שרת-תרבות (פונקציה שהישראלים טרם שמעו עליה) שהיא כוכבת-קולנוע, יש גם מי שישקט ויתחשב בקולנוע. זה כמובן נכון, אם כי אין בכך משום הצדקה למי שאינו נהוג כמותו. וכדאי מאוד להתבונן במה שמתרחש ביוון, ולו רק משום שהבעיות שם דומות, לעיתים בצורה מדהימה, למה שמתרחש אצלנו.

קודם כל: גם שם וגם כאן הטרטים דוברים שפה שאינה מובנת לאיש מחוץ לגבולות המדינה. זה מיכשול רציני לפני הפתח העולמי.

ביוון, כמו אצלנו, יש תעשייה מיס-חרית שמייצרת סרטים בזיל-הזול, וטוענת שזאת התעשייה האפשרית היחידה ואין צורך באחרת. מה עוד שהיא משתלמת. גם שם מתלבטים ביצירת קולנוע לאומי אמיתי, המשקף את ערכי התרבות והר חריף בין המסורת ובין הקידמה, וגם שם היחס למורשת-אבות הוא תערובת של גאווה וחשדנות. כי כפי שקשה לי יוונים של היום להשתוות אמנותית ליוון של סופוקלס והומרוס, כך קשה גם לנו, מוסרית, לעמוד בצל הענק של התורה והנביאים. אולי בטרטים שלנו אין עדיין ביטוי

ראוי לעזרה ותמיכה, וכיום הוא אכן מק-בל אותה. מרכז הסרט היווני משתתף עתה בהפקת 14 סרטים שונים, כאשר אין הוא מתערב כלל בתהליך היצירה עצמה, אבל נוטל חלק פעיל בכל מה שקשור בהצגתה הפצחה.

כמעט ההיפך מן המתרחש בישראל, כי הרי אצלנו עיקר הפיקוח הוא על תעשייה של הסרט, ודווקא הצגתו הפצתו — הצדדים הזנוחים ביותר, הנזקקים לי תמיכה האירגונית החזקה ביותר — נש-כחו לחלוטין.

קידום הסרט, ועוד דבר שהוא חשוב מאין כמותו: כל מי שקשור במרכז הסרט היווני — המנהלים, הוועדה המייעצת ר המפעילים למיניהם — כולם אנשי-קולנוע שעניינם הוא באמת ובתמים קידום הסרט היווני.

וזאת, שוב להבדיל כאן יש פליינג

הנערה בעלת מורה שאינה יכול להחמוד עם פנור התרבות של יוון